

26 projektów uzgodnionych, 12 odesłanych na zespoły robocze, trzy z opinią negatywną – to bilans ostatniego posiedzenia plenarnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Spotkanie odbyło się 26 września br. w siedzibie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie.

Obradom współprzewodniczyli: Paweł Szefernaker, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji oraz Edmund Kaczmarek, członek zarządu Związku Powiatów Polskich, starosta jędrzejowski.

Ponadto Związek Powiatów Polskich reprezentowali: Zbigniew Deptuła, członek Zarządu ZPP, starosta makowski; Rudolf Borusiewicz, dyrektor biura ZPP oraz jego zastępca Grzegorz Kubalski.

O przygotowaniu do wyborów

Tradycyjnie spotkanie rozpoczęła informacja Krajowego Biura Wyborczego na temat stanu przygotowań do przeprowadzenia wyborów samorządowych w 2018 r.

Szefowa KBW, Magdalena Pietrzak relacjonowała działania podjęte przez PKW a mające pozwolić na przeprowadzenie i zorganizowanie jesiennych wyborów. Były to m.in. podjęte uchwały w sprawie regulaminów terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych, uchwała w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej czy wytyczne dla obwodowych komisji wyborczych i komisarzy wyborczych, itp. Przypomniała terminy również wynikające z kalendarza wyborczego, w tym ten określający moment końcowy zgłaszania kandydatów na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (26 września). Wyjaśniła przy tym, że do dokonywania zgłoszeń nie jest wymagane dołączanie list poparcia, gdyż kandydatów zgłaszają komitety wyborcze.

Magdalena Pietrzak odniosła się także do systemu informatycznego wsparcia organów wyborczych. – *Mamy sygnały z gmin, że bardzo dobrze się sprawdza w pracach bieżących zarówno urzędów, jak i terytorialnych komisji. To samo dotyczy delegatur. Posiada bardzo dużo funkcjonalności. Mocno wyłącza w tak naprawdę wszystkich czynnościach wynikających z kodeksu wyborczego.* – podała.

- *3 października zaplanowaliśmy test obciążeniowy, w którym udział mają brać wszyscy uczestnicy procesu wyborczego. Prosimy, aby korzystać urządzeń, które będą używane w trakcie wyborów. Dzięki temu informatycy będą mogli przetestować funkcjonowanie systemu w podobnych warunkach, jakie będą występowały w dniu wyborów.* – apelowała do samorządów szefowa KBW.

Tomasz Fijołek, zastępca dyrektora Biura Unii Metropolii Polskich zwrócił uwagę na duże braki w składach osobowych obwodowych komisji wyborczych. Przykładowo w Szczecinie brakuje 669 osób, a we Wrocławiu 530 (w stosunku do minimalnego wymaganego progu).

Odnosząc się do pozytywnych informacji na temat systemu informatycznego, dyrektor zauważył, że są także sygnały z miast mówiące o tym, iż obsługa systemu nie jest aż tak przyjazna a wprowadzanie danych jest czasochłonne.

Zamieszanie z OZE

Kolejną sprawą, którą zajęła się Komisja był wniosek Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich o podjęcie

interwencji w zakresie zrekompensowania gminom dochodów lub dokonania zmian w ustawie o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018 poz. 1276), uchwalonej z mocą wsteczną.

Uchwalona w czerwcu br. nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii przywróciła poprzednie zasady opodatkowania podatkiem od nieruchomości elektrowni wiatrowych tak, aby podatek ten był płacony wyłącznie od części a nie od całości elektrowni wiatrowych. W praktyce właściciele takich elektrowni będą płacić niższą daninę. Nowelizacja weszła w życie z mocą wsteczną – od 1 stycznia 2018 r. Takie rozwiązanie oznacza dla gmin możliwość żądania przez inwestorów zwrotu nadpłaconego podatku. Dlatego Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich wystąpił z wnioskiem o rekompensaty dla tych samorządów.

Obecni na posiedzeniu Komisji przedstawiciele resortów: finansów oraz energii przyznali, że sprawa ma skomplikowany charakter.

Tomasz Robaczyński, wiceminister finansów tłumaczył, że nie ma jeszcze rozstrzygnięcia prawnego co do tego, jak w stanie prawnym obowiązującym przed wejściem w życie ostatniej nowelizacji należało opodatkowywać podatkiem od nieruchomości elektrownie wiatrowe. Naczelny Sąd Administracyjny w siedmioosobowym składzie miał 24 września br. wydać w tej sprawie uchwałę. Wskazał jednak, że ma poważne wątpliwości co do wpływu ustawy o inwestycjach w elektrownie wiatrowe na opodatkowanie elektrowni wiatrowych podatkiem od nieruchomości. Siedmioosobowy skład nie wydał jednak uchwały. Postanowił, że w sprawie zapadnie wyrok –w poszerzonym składzie.

Wiceminister energii Grzegorz Tobiszowski tłumaczył, że nie jest znana skala problemu i resor analizuje sytuację samorządów. Rozważa też możliwość wprowadzenia opcji rozłożenia płatności podatku tak, aby podatnicy zamiast odzyskiwać nadpłatę, mogli w kolejnych latach nie płacić podatku. Minister zadeklarował, że rozwiązanie ma być wypracowane zanim gminy zakończą planowanie budżetów.

Przedstawiciele strony samorządowej podkreślali dużą wagę problemu i konieczność znalezienia szybkiego rozwiązania.

Następnie w odpowiedzi na wniosek resortu rodziny, pracy i polityki społecznej strona samorządowa Komisji wyznaczyła dwóch przedstawicieli do Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Zostali nimi: Andrzej Pyziak, wójt gminy Rudniki oraz Marcin Pluta, burmistrz Brzezin.

Dyrektor wydziału

W ramach spraw różnych strona samorządowa zwróciła się z pytaniem o stan prac nad zmianami w rozporządzeniu o wynagrodzeniu pracowników samorządowych w zakresie przywrócenia stanowiska dyrektora wydziału, które „zniknęło” na skutek ostatniej nowelizacji. Tomasz Fijołek przypomniał, że na wcześniejszych posiedzeniach Komisji była zgodność strony – rządowej oraz samorządowej co do tego, że stanowisko powinno zostać przywrócone. Minister Paweł Szefernaker poprosił resort rodziny, pracy i polityki społecznej o przedstawienie informacji na temat stanu prac we wspomnianym zakresie do końca tygodnia.

Nadzór na stacjami kontroli pojazdów

Strona samorządowa zwróciła się też z prośbą, aby na najbliższym posiedzeniu zespołu ds. infrastruktury znalazła się informacja strony rządowej na temat stanu prac nad projektem nowelizacji prawa o ruchu drogowym (UC 65). Jak tłumaczył dyrektor Grzegorz Kubalski, projekt ten budzi kontrowersje w środowisku samorządowym. Przewiduje bowiem zabranie JST nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów i przekazanie go do Transportowego Dozoru Technicznego, przy okazji jednoczesnego przekazania temu dozorowi środków na to zadanie ok. 20 - krotnie wyższych niż posiadają dziś samorządy. Minister infrastruktury Mikołaj Wild obiecał, że taka informacja zostanie przedstawiona.

O opiece zdrowotnej

Negatywną opinię strony samorządowej uzyskał projekt ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami. Wiceminister Józefa Szczurek – Żelazko próbowała przekonać samorządowców, że ustawa ma zapewnić kompleksową opiekę nad uczniami. W szczególności zaś, jak tłumaczyła projekt ten reguluje kwestie opieki stomatologicznej. Daje także podstawę prawną do sięgania po środki na tworzenie i wyposażenie gabinetów stomatologicznych w szkołach. Jest to ważne, gdyż poziom próchnicy w Polsce osiąga wysokie wskaźniki. – *Myślę, że ten projekt jest bardzo korzystny dla środowiska szkolnego, również dla samorządów terytorialnych. Daje pewne narzędzia do działania w kierunku poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży.* – zapewniała minister. – *Ustawa jasno definiuje zadania pielęgniarzy i innych przedstawicieli podmiotów leczniczych, którzy realizują zadania w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą.* – dodawała. Józefa Szczurek – Żelazko przypomniała ponadto, że w trakcie prac zespołu roboczego KWRiST nad projektem wpłynęło wiele uwag, które zostały dogłębnie przeanalizowane i były brane pod uwagę.

Jednakże zastrzeżenia Związku Miast Polskich zaważyły o opinii strony samorządowej. Reprezentujący tą korporację Marek Wójcik oceniał, że projekt nie wpłynie na poprawę sytuacji zdrowotnej młodych Polaków, w tym na poprawę wad postawy czy otyłość, a także wbrew zapewnieniom resortu - stomatologii. Projekt nie jest bowiem kompleksowy. Nie daje żadnych instrumentów, aby poprawić sytuację zdrowotną. – *W tej ustawie nie ma żadnego przepisu pozwalającego samorządom na występowania o środki na tworzenie gabinetów medycyny szkolnej.* W ocenie ZMP obciąża się samorządy nieodpłatnym przekazywaniem gabinetów pielęgniarzom medycyny szkolnej. A także obowiązkiem zabezpieczenia tych gabinetów, gdy nie będzie stomatologów chętnych do podpisywania porozumień. W takiej sytuacji JST zostaje dentobus, tymczasem ich funkcjonowanie w praktyce jest dyskusyjne.

W odpowiedzi minister zdrowia podawała, iż w tym roku w budżecie państwa zabezpieczonych jest 5 mln zł na doposażenie gabinetów stomatologicznych w szkołach. Są przeprowadzane konkursy, które pozwalają po nie sięgać. Uzupełniająco wykorzystywane są dentobusy. Po dłuższej wymianie argumentów, strona samorządowa utrzymała swoje stanowisko.

Negatywnie strona samorządowa odniosła się także do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego. Strona samorządowa obawia się przerzucenia na nią kosztów zatrudnienia dla pielęgniarzek.

O środkach na drogi

Dłuższa dyskusja toczyła się nad projektem ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych. Ze względów proceduralnych – projekt jest już w Sejmie – strona samorządowa nie mogła wydać opinii. Wcześniej projekt był omawiany na zespole roboczym KWRiST. Była to jednak inna wersja niż ta, która procedowana jest obecnie w parlamencie.

Podczas posiedzenia plenarnego strona samorządowa mogła jedynie zgłosić swoje uwagi. Co do zasady przedstawiciele JST pozytywnie odnoszą się do tworzenia rezerw na drogi lokalne. Ale dyskusyjny jest podział środków. Na nielogiczność wyłączenia z programu dróg wojewódzkich zwracał uwagę marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik. Negował też przyznanie nadmiernych kompetencji premierowi, który może zmieniać czy to załączniki, czy wykazy swoimi decyzjami. Prowadzi to do kuriozalnych możliwości. Grzegorz Kubalski zwracał uwagę m.in. na tryb wyboru projektów. - *Zasady wyboru powinny być jasne i transparentne* – zaznaczał. Samorządy powinny znać kryteria wyboru. Tymczasem program jest nieprzejrzysty a komisja może podejmować arbitralne decyzje, nie podając uzasadnienia. – *Nie ma żadnej pewności, że dwie jednostki znajdujące się w takiej samej sytuacji finansowej dostaną taki sam poziom dofinansowania.* – wyjaśniał dyrektor. - *A wreszcie na sam koniec premier może dokonać całkowitego przewrócenia opracowanych list.*

Zrozumiałe – w ocenie przedstawiciela ZPP - mogłoby być rozdysponowanie rezerwy. Jednak kompetencje premiera są znacznie większe. Sekretarz strony samorządowej Andrzej Porawski zwracał uwagę na to, że z programu pierwotnie wyłączono miasta na prawa powiatu.

Minister Mikołaj Wild wyjaśniał, że powodem dla którego rząd chce utworzyć fundusz jest zasada pomocniczości państwa – tam, gdzie samorządy nie dają sobie rady. Stan polskich dróg wymaga bowiem bezsprzecznie wsparcia. – *Zachodzi konieczność pilnej interwencji państwa. Proces decyzyjny musi być maksymalnie przyspieszony.* Podkreślił też, że nie ma możliwości sądowego dochodzenia środków pochodzących z tego programu. - *Wprowadziliśmy system, który koncentruje kompetencje w organach administracji rządowej.* Wojewodowie dostali więc pewne kompetencje w programie.

Odnosząc się do pozycji premiera, minister wyjaśnił, że rząd wziął odpowiedzialność za wydatkowanie środków. *Premier jest odpowiedzialny za realizację polityki na terenie całego kraju. Odpowiada za przyniesienie korzyści państwu jako wspólnocie.*

Nowy program miałby wejść w życie już od nowego roku.

Kolejne posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej odbędzie się już po pierwszej turze wyborów samorządowych, a mianowicie 30 października br.

Lista projektów, które uzyskały pozytywną opinię:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców.
2. Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze.
3. Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zmieniającego rozporządzenie z dnia 7 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działań prowadzonych w ramach współpracy, objętych Priorytetem 4 „zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartym w Programie Operacyjnym Rybactwo i Morze”.
4. Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra

- Inwestycji i Rozwoju w sprawie zakresu wymagań oraz warunków dla planowanej zabudowy oraz planowanego zagospodarowania terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz sposobie ich ustalania.
5. Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.
 6. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru zgłoszenia o nabyciu własności przedsiębiorstwa.
 7. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów przez niektóre organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.
 8. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (RD399).
 9. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej.
 10. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego dotyczącego nowego sposobu finansowania fizjoterapii ambulatoryjnej (MZ 643).
 11. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 607).
 12. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 631).
 13. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 638).
 14. Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (UD 391).
 15. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi akademickiemu płatnego urlopu dla poratowania zdrowia (MZ 665).
 16. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą w dziedzinie radiologii i diagnostyki obrazowej za pośrednictwem systemów teleinformatycznych.
 17. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną.
 18. Projekt zmian załącznika do Programu rozwoju infrastruktury transportowej województwa świętokrzyskiego na lata 2014-2020.
 19. Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym.
 20. Projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym.
 21. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie profesjonalnej rejestracji pojazdów, stosowanych oznaczeń oraz opłat związanych z profesjonalną rejestracją pojazdów.
 22. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków produkcji i sposobu dystrybucji profesjonalnych tablic rejestracyjnych i znaków legalizacyjnych oraz trybu legalizacji profesjonalnych tablic rejestracyjnych.
 23. Propozycja kryteriów do oceny wniosków o dofinansowanie z rezerwy subwencji ogólnej na 2019 r.
 24. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakazów lub ograniczeń lotów na czas dłuższy niż 3 miesiące.

25. Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniający rozporządzenie w sprawie warunków i trybu finansowania zwrotnego w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego oraz minimalnych wymagań dotyczących lokali powstałych przy udziale tego finansowania.
26. Projekt ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego.

Na zespoły robocze trafią:

1. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
2. Projekt rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku publicznego w sprawie Rady działalności Pożytku Publicznego.
3. Projekt rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku publicznego w sprawie uproszczonego wzoru oferty i uproszczonego wzoru sprawozdania z realizacji zadania publicznego.
4. Projekt rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań.
5. Projekt rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku publicznego w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego.
6. Projekt ustawy o powszechnym spisie rolnym w 2020 r.
7. Projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę - Ordynacja podatkowa i ustawę o Rzeczniku Praw Podatnika (UD415).
8. Projekt ustawy – Ordynacja podatkowa (UD409).
9. Projekt ustawy o Rzeczniku Praw Podatnika.
10. Projekt sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 -2020 za okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.
11. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego dotyczącego leczenia ostrej fazy udaru niedokrwienego za pomocą przezcewnikowej trombektomii mechanicznej.
12. Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów.

Negatywną opinię strony samorządowej otrzymały:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów (UD425).
2. Projekt ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami.
3. Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego.